

Universitätsbibliothek Paderborn

Rev. P. Francisci Josephi à Rodt Capuccini Anterioris Austriæ Provinciæ. Opus ...

Planctvs Ecclesiæ Et Animæ - Super Caput Primum Lamentationum
Jeremiæ Prophetæ. Allegorice, Et Moraliter Expositus, & Distributus In
Discursus LII. Concionatorios Quadragesimales ... ; Scilicet Liber Vitæ, Et
Excessvs Amoris ...

Rodt, Franz Joseph von

Campoduni, 1680

Discursus XXIX. PLangit Ecclesia, se tumultuosa & inquieta ambitione per
magnificos suos turbari, & periclitari tempestatibus per eam exortis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52659)

DISCVRSVS XXIX.

Samech.

Abstulit omnes magnificos meos Dominus de medio mei. *Thren. 1. v. 15.*

DE ECCLESIA.

Plangit Ecclesia, se tumultuosa, & inquieta ambitione per magnificos suos laborare, & periclitari tempestatibus per eam exortis.

1.

Magnifici
sunt mag-
nates.

Conqueritur ad literam Urbs devastata, ablatos ab Assyrijs omnes magnificos, id est, potentes, & magnates, scilicet, Reges, Principes, Prophetas, Sacerdotes, Doctores, qui magnifici vocantur, à sua, quam habent in populo, magnificentia. Possumus autem etiam magnificos vocare eos, qui seipsum magnos, & magni faciunt, totisque viribus incumbunt studio se magnificandi, & ad officia, & dignitates semetipsos extollendi, ut magni fiant, non coram Deo (uti de sancto Prophetatum est Præ-

Et qui se
magnos
faciunt co-
ram homi-
nibus.

cursorum, & erit magnus coram Domino) sed ut magnos se faciant, & magnificent coram hominibus, & coram mundo, in altis dignitatum fastigijs, instigati scilicet ab acutis ambitionis stimulis, quæ statu & conditione sua nunquam contenta, tumultuosa & inquieto semper labore ascendere conatur, cum magna reipublicæ Christianæ perturbatione, ac detrimento, quod altis proinde afflicta Ecclesia deplorat suspiriis, dum veros magnificos, à Deo, & coram Deo magnificatos, sibi ablatos conqueritur, succedente indies magno eo-

rum

mur numero, qui se magnos, tantum coram mundo, in dignitatibus, & principatibus facere conantur. Quam damnosum autem, & turbulentum & ab Ecclesia merito deplorandum, hoc ambitionis turpissima vitium sit, paucis ostendo.

¶ Corpora sublunaria, alia mixta sunt, alia simplicia, mixta sunt illa, quæ ex alijs simplicibus componuntur, simplicia vero sunt ipsa 4. Elementa, Elementum autem, teste Aristotele, est, ex quo primo infuso, & indivisibili, in aliam speciem aliquid componitur. Ex Elementis metalla, lapides, ligna, & alia corpora sublunaria componuntur. Timon Philosophus dicere solebat, avaritiam & ambitionem esse Elementa malorum, ex quibus scilicet omnia alia mala & vitia generentur, unde etiam Ecclesiasticus docuit, quod initium omni peccati, est superbia. Vehementissime in hoc vitiorum initium, & Elementum invenitur Doctor Mellissus, Radix iniquitatis, ambitio, subtile malum, secretum virus, pestis occulta, doli Artifex, mater Hypocrisis, livoris parens, vitiorum origo, criminum sones, virtutum arugo, tinea sanctitatis, Excacatrix cordium, ex remedijs morbos creans, generans ex medicina languorem. Maximè vero illud ambitionis encomium notandum mihi videtur, quòd sit doli Artifex, & officina trau-

dulentorum consiliorum, quæ subtili astutia cuniculos agens, integras Civitates, republicas & regna subvertit, gravi quasi terra motu concussa. Absalon Ambitiosus, ante diem in quibus inquit in honores, viventi adhuc Patri sceptrum & coronam eripere conatus, in quem finem ambitio doli Artifex ipsum instigavit, ut faceret sibi currus, & equites, & quinquaginta viros, qui procederent. Ut autem apud populum non tantum sibi auctoritatem, sed etiam amorem, & affectum conciliaret, summo manè interrupto somno, ad portam regia invigilabat jis, qui ad regium tribunal, causam aliquam acturi, properabant. Hos suaviter ad se vocatos, extantâ salutabat manu, exosculans, & amplectens, quarebat ex qua civitate essent, quodnam pertractandum haberent negotium, approbabat causæ æquitatem, compatiens tamen, quia non esset constitutus à Rege, qui eos audiret. *Qui me constituat iudicem super terram, ut ad me veniant omnes, qui habent negotium, & iuste iudicem?* ac fraudulenta affabilitate, & scitâ humilitatis & justitiæ larvâ quantum sollicitabat, & captivabat pro se corda filiorum Israël, tantum ea à patre avertebat. O Doli Artifex, ambitio!

Et quid fraudulento stratagemate effecit Absalon, nisi quòd

Ambitio est elementum vitiorum.

Ecclesi 10. v. 14.

S. Bern. super pl. Qui habet ut &c.

Ambitio nis Epistola 14.

Doli Artifex.

2. Reg 15. v. 2.

Ambitiosus Absalon

Dolens captivum populum.

Regnum
totum
ambitio-
ne exor-
tit.

quod totum populum & reg-
num, patrem in filium, & fili-
um in patrem, fratrem in fra-
trem, & consanguineos ac con-
cives contra se invicem armā-
rit, ut toto commoto populo
extremum regno immineret,
cum Rege, exterminium, nisi
ipse malorum auctor maturius,
vindice Dei manu castigatus,
quereui capillis illigatus, dedis-
set poenas, rebelli filio dignas,
adedum patri, & regno para-
viruinam, ipse dolosus arti-
fex paratum sibi invenit interii-
tum.

III. O Ambitio, Doli artifex! quae
non stratagemata, & fraudes
excogitas ad captivandos ho-
minum animos? Ambitiosus
quam se officiosum, & affabi-
lem praebet omnibus? Quanta
se humilitate concivium incli-
natur votis? Quam sedulo sol-
licitando plebis invigilat favo-
ri? Quomodo undique circuit
sedulus explorator? blandi-
tur, obsequitur, simulat, &
dissimulat, miseraeque sibi suf-
fragia emendicare non erube-
scit, manibus, & pedibus re-
pens? Quam egregia virtutis,
& aequitatis exhibet specimina?
Quantis laboribus sui aestima-
tionem procurat? & compe-
tentis ac aemuli sui denigrare
famam contendit? ut per alte-
rius ruinam, viam sibi, ac adi-
tum ad dignitates sternat? O
ambitio! Livoris parens, vitiatorum

P. Franc. Josephi Op. IV.

origo, ex qua tot simultates, o-
dia, obrectationes, scissurae,
& inimicitiae pullulant, cum
summo subvertenda totius rei-
publicae periculo.

Optimè Seneca: Ambitio tu-
mida res, vana, ventosa, nullum ha-
bens terminum! Si ventus incum-
bit mari, spumosa & formidan-
da insurgunt procellae, quae na-
vim jaectantes in extremum ad-
ducunt periculum. Ventosa res,
& tumida est ambitio, quae tam
formidabilem non semel exci-
tavit per schismata tempesta-
tem, ut jis jaectata Petri navicu-
la mergi videretur, aut planè
repleta fluctibus periclitari. Sed
neque respublicae ab istis tem-
pestatibus sunt immunes, dum
a ventosa ambitione commoti
animi tumultuantur, nec res-
publicae & regna, naufragium
passae, aliam interitus sui cau-
sam, quam ambitionem habue-
runt, haec enim est, quae omnes
tempestatum excitat procellas,
& pacatam profigat quietem;
benè de hoc Philo: cogiter, qui
honorem affectat, tempestatem se af-
fettare. Nec ramentum formidan-
das has ambitiosi tempestates
horrent, sed tanquam Syrenes
in illis ludunt, innatare tumul-
tuantibus fluctibus avidi, & ad
omnem captivandae dignitatis
occasionem intenti.

Piscinam probaticam Ioan-
nes Evangelista Ierosolymis fu-
isse commemorat, quinque ha-
ben-

H. h.

Seneca E-
pist. 64.

Ambitio
ventosa &
turbida.

Tempo-
states exci-
tatis.

Philo libi.
de Iosepho.

IV.

Ioan. 1.
v. 6.

ben.

*Piscina
probatica
descrip-
tio.*

bentem porticus, in his jacebat multitudo magna languentium, cecorum, claudorum, aridorum, expectant: um aquæ motum. Descendente enim prefixis temporibus in piscinam Angelo Domini, aquam commovente, prius in eam descendens post motionem aquæ, sanus fiebat, à quacunq; detinebatur infirmitate. Dum mecum piscinæ hujus conditionem perpendo, qualiter in ea, non nisi unico optatam sanitatem consequente, reliqui omnes spe sua frustabantur, dum jacentium, & competentium inquietudinem, & se invicem prementium, & reprimentium tumultum, accurrentiū in præoccupando commodiori loco sollicitudinem, odium & aversionem sibi obstaculum ponentes, indignationem, contumelias, & querelas languentium considero, dum aliqui de æmulorum importunitate, alij de hominum, sibi denegato conquerebantur auxilio, cum illo, qui triginta & octo annos habens in infirmitate, nunquam auxiliatricem invenire manum potuit, qui se piscinæ immitteret: *Hominem non habeo*, si, inquam, omnes hæcæ piscinæ circumstantias, & condiciones animo revolve, ob oculos meos aula quædam regia, aut ducalis, vel respublica aut civitas poni videtur, tanquam Xenodochia

languidis semper, & ex ambitione decumbentibus infirmis, referta, qui ex longa & vana honorum, officiorum, & dignitatum expectatione, languidi, debiles, & viribus exhausti jacent, semper ad aquæ motum, & officiorum mutationes, & vacaturas attenti. Sed uno tantum ex motu aquæ sanato, & promotu, odia, similitates, & lamenta inaudiuntur innumera, dum uno alios præveniente, ceteri omnes indignabundi, importunius calcant, urgent, & quasi arietando per aliorum ruinas dignitatibus inhiant.

Videas subinde pauperes languentes, qui jam decem, viginti, triginta & ultra annis ad hanc piscinam prostrati, & vana tantum spe & expectatione sustentari, conqueruntur. *Hominem non habeo*, qui ad aquæ motum me promoveat, patrocinando ad altio rem honoris gradum efferat, tamdiu vanis, & inanibus pastum verbis, & promissis. Heu! *Hominem non habeo.*

Licet autem misellus talis tot vacuos menses, & annos laboriosè ad hanc piscinam expectando egerit, nondum tamen (animante semper ambitione) defatigatus, ad piscinam senescere, & mori gravatur, dum spirat, sperat, juvenescente in senibus magis semper & magis ambi-

*Est figura
ambitionis
forum.*

*Ambitionis
expectant
multis
annis.*

*Senescunt
ad piscinam.*

ambitionis ardore, eò ferventiùs præcurrere juvenibus festinantes, quò plures eos, priores intrare, indignabundi cernunt.

V. In memorata piscina omnes languidi maximè ad aquæ motum attendebant, dum enim hæc quieta apparebat, nullà affulgebat spes sanitatis. Hinc facile colligitur, quantà solitudine intenderint commovendæ aquæ, nunquam securi, & sine timore capiebant somnum aut cibum, veriti, ne sibi inadvertentibus commoveretur aqua. Cùm vel levis aspirans aura, aquæ incumberet, jam magna inter languentes commotio, & tumultus, quemque ad præveniendos æmulos excitabat, cùm tamen non esset Angelus, aut Spiritus Angelicus caelesti virtute aquam commovens, sed inanis tantùm Spiritus, & aura, trepidantia inter spem & metum corda deludens.

Sic in multis
lib. ambitioni

In aulis, & regnis attentissimâ aviditate jacent ambitione languidi, & infirmi, ad motum aquæ regiminis, ac procerum, vel officialium, ac beneficiatorum commotionem, amotionem, aut mortem intenti, omnem non observantes vel levem mutabilitatis auram, quâ aliquem aquæ motum, & vacantis officij locum sibi patefaciendum confidunt, vix inter

Exspe-
rant mu-
tationes
officiorum. spei, & metûs, dubios confi-

ctus somno aut cibo indulgere sustinent: cùmque levis alterationis aura quemque concusserit, aut adversæ valetudinis rumor percrebuerit, jam bonæ commovendæ aquæ omina concipientes, ad cursum se paratos exhibent, tumultuante jam competentium turmâ.

In ludo suo, in mortem Claudij Cæsaris, ingeniosè conscripto memorat Seneca, Astrologos in singulos annos, imò menses, fatalem Cæsari constellationem, & mortem prognosticasse, unde sæpe per Italiam rumor percrebuerit, vacante thronum Romæ Cæsareum. Ridebat Cæsar has Astrologorum fabulas, longævâ suâ vitâ omnes Astrologorum divinationes confundens. Et fortè non sine ipsius Cæsaris instinctu, ex industria Cæsaris mortem prognosticabant, & aspirante commovendæ aquæ inanis spe excitati animi, & ambitione languentes, inter se de vacantibus officijs concertaturi, jucundum sibi facerent spectaculum, & vitam sibi eò amœniores, quò plures ipsius expectabant interitum.

Astrologi
Claudio
in singu-
los annos
mortem
prognosticabant.

Ad lib-
dendos
ambitio-
s.

Summa quippe ambitiosorum, adhuc languentium vota sunt, mors, interitus & mutatio Magnatum, Consulârium, officialium, ut novo succedente regimine, commotâ (non per Angelum, sed ambitionis
Hh 2: spiri-

Spiritum) aqua, intrandi sibi fiat facultas, & expiscandi nantes, inter commotionis fluctus, tiaras, coronas, sceptras, infulas, quibus tamen expiscandis ita avidi & incauti quidam descendunt, ut inter concurrentium pressuras precipitati, non honoribus satientur, sed suffocati intereant. Ambitio periculosa res, laboriosa, tumida, vana, ventosa.

*Ambitiosi
piscantur
tiaras,
sceptras,
etc.*

VI. Videntur mihi miseri mortales honorum, & dignitatum piscatores & venatores similes pueris papilionem per aera volitantes insequentibus, prout etiam, S. observat Anselmus: sic agunt illi, qui mundi huius honorem appetunt, quomodo pueri, qui sequuntur papilionem; Papilio enim, cum volat, tramitem rectum nunquam tenent, sed huc, illucque se agitant, cumque alicubi residere videantur, nec ibi diu morantur. Hos autem, sequentes cum pueri capere volunt, cito post eos currere satagunt, & quia non ad suos pedes, sed ad papiliones intendunt, aliquando in foveam cadunt. Plerumque cum caute accedunt, & eos apprehendere tentant, papiliones avolant; quando eos apprehenderit, exultant de nihilo, quasi magnum quid fuerint adepti. Similiter faciunt, qui mundi huius honores appetunt; honores enim huius mundi, nunquam certam tenent viam, sed incertis diverticulis de uno ad alium transvolant.

Sic ambitiosi, huiusmodi.

*S. Anselm.
de similitudinibus
c. 77.*

*Papilio-
nes venantur
pueri.*

O miseri mortales, qui ita pro nihilo transcurrunt, & defatigantur, qui toties evanescentium papilionum, & honorum vanitate delusi, nec tamen eos insequi cessant, sed neque per iteratos casus absteriti, risum potius amulorum, quam pusillanimitatis ignominiam ferre decreverunt. Posito tamen, quod demum desideratum diu assequantur honorem, & dignitatem, quale de ipso, nisi puerile sperabunt gaudium? Exultant de nihilo, cum pueris papilionem venantibus, quasi magnum quid adepti sint, sed heu! quantum est in rebus inane!

Et tamen hanc puerilem papilionum, honorum, & dignitatum venationem, etiam viri aetate, & auctoritate graves doctrinam insignes, vitae exemplaritate conspicui insequi non erubescunt. Testatur Ambrosius: saepe quos vitia nulla delectant, quos nulla potuit movere luxuria, nulla avaritia subvertere, facit ambitio criminosos.

Nonnunquam puerilis haec venatio viros mundo mortuos, vigilijs exhaustos, jejunio palidos, senio confectos & altero jam pede cymbam Charontis ingressos excitare, & ad papilionum, dignitatum consecutionem stimulare visa est, ut puerorum instar currere & discurrere non gravarentur, licet non

*Pro nihilo
do dicitur
trunc.*

Etiam

virorum

senes pueri

more di-

scurrunt.

S. Ambrosius.

apud S.

Bonav. in

Pharac. l.

1. c. 24.

non sub levitatis puerilis, sed senilis auctoritatis prætectu.

rum, hos à somno contemplationis, & quietis excitat hæc Pythonissa, tumida & ventosa, & varijs inquietudinum, ac curarum procellis agitandos exponit.

VII. Ultimo cum Philistæis conficturus Rex Saul, cum nullum inveniret Prophetam, sibi de futuro prælij & belli eventum divinantem, Pythonissam demum adiit, defunctum Samuelem sibi suscitaturam, qui belli eventum edoceret. Annuat multis sollicitata precibus Pythonissa, quam ad conspectum ascendentis Prophetæ exterritam rex animavit: *Nolite timere: quid vidisti? qualis est forma eius? Respondit illa: vir senex ascendit, & ipse amictus est pallio; & intellexit Saul, quod Samuel esset, qui porrò interitum ipsi, totique domui denunciavit.*

Samuel excitatur à Pythonissa.

Sic Religiosi ab ambitione.

S. Ant. Pad. Dom. 2. Trinit.

Pythonissa ambicio.

Prætereo hinc multas, ac varias SS. Patrum opiniones de resuscitato Samuele, an vera illa, aut tantum imaginaria, an ex Dei permissione, vel diaboli, ejus formam representantis, arte facta sit, & me ad moralem tantum converto doctrinam, quam S. meus Antonius Paduanus his exclamans verbis, tradit: *Hec quantos Religiosos mundo mortuos, in claustris sepultos, à somno contemplationis & quietis, & pacis, hæc Pythonissa, id est, amor dominandi suscitavit, & in publicum eduxit. Et quidem amictos pallio, & specioso boni publici promovendi prætectu, amictos pallio zeli animarum lucranda-*

Excitat quippe hæc Pythonissa ventosa periculosos, & turbulentos in mari hujus mundi ventos, quibus exurgentes formidandæ procellæ naviculam Petri concutiunt, & tribulationum aquis replent, uti fatisex Ariana hæresis asseclis in Episcopales sedes sese passim auctoritate Cæsareâ intrudentibus, experta fuit afflicta Mater Ecclesia, & ultimis quoque nostris temporibus, per hanc Pythonissam, dominandi libidinem, & de honore proclamandæ indulgentiæ sibi denegato indignationem, æquè tremendus, si non magis horrendus, excitatus est motus, quo totum pene Romanum Imperium, cum adjacentibus regnis & provincijs concussum, & eversum est. Neque minus formidandas in rebus politicis hæc Pythonissa, aut saga excitat tempestates, quod enim tot multatum fulgura, tot minarum, & dissidiorum tonitrua, tot ignita bellorum fulmina, & terræmotus totum Romanum Imperium concusserint, & omnes Electoratus, & Principatus, tria Magnæ Britannia, nec non

Excitat instar sagæ tempestates.

Per totam Europam, tempestates horrendas.

Ab. ambi-
sione ex
ositate.

Polonia, Suecia, Dania, Hun-
garia regna discordijs intesti-
nis exarserint, nulla unquam
constanti pacis compositione,
stabilienda, omnia à ventosa,
tumultuosa, & pessima hac
saga, ambitione, & dominandi
libidine excitata sunt, dum in-
flata, & magistrorum suorum
exemplo tumida hæreticorum
capita, omnes passim totius Eu-
ropæ coronas & scepra, ac
plenum sibi ubique arripere do-
miniû attentaverunt. Hæc do-
minandi libido, abstulit, si non
omnes, saltem plurimos mag-
nificos meos, tam Ecclesiasti-
cos, quam sæculares, ait ge-
mens Mater Ecclesia, dum pes-
simi quique Cathedras Episco-
pales, & thronos regales con-
scenderunt hæretici, præcipi-
tatis, & dejectis magnificis Ca-
tholicis, præcipitandi & ipsi in
abyssum inferni.

VIII.

Narrat Lucas Evangelista, ita
contra Christum, vera sibi de-
prædicantem, exarsisse irâ &
odio proprios Patriotas, Naza-
raos, ut ejectum extra civita-
tem ducerent usque ad supercilium
montis, ut præcipitarent eum. No-
tat Hugo Card. quosdam esse,
qui ejiciunt Dominum extra ci-
vitatem ad præcipitandum, ali-
os, qui ad lapidandum, alios,
qui ad crucifigendum. Primi
sunt ambitiosi, qui de culmine digni-
tatis, quam appetunt, in se ipsis præ-

Ambitiosi
in seipsis
Iesum
præcipi-
tantes.

cipitant Iesum. Et iterum. Heu
quàm multi præcipitant Iesum de su-
percilio montis, omnes scilicet, qui
in sublimitatibus dignitatum positi,
salutem perdunt, dum sine cura ad
animarum ascendunt curas, qua
possunt (sive rectâ, sive tortuo-
sa) viâ.

Præter alias pulchras, & læ-
tasquadro lapide stratas templi
Dei scalas, fecit etiam Salomon
Cochleam, Per cochleam ascende-
bant in medium cenaculum, & à me-
dio in tertium. Id est (uti post
Glossam notat Hugo) per viam
invisibilem, & tortuosam ascensum.
In domibus Magistratum, of-
ficiorum publicorum, & etiam
in domo Dei duplices reperun-
tur, scalæ, lata scilicet, aperta,
& recta, per quas illi ascen-
dunt, qui ad officia & beneficia,
virtute & meritis sibi viam ster-
nunt, alij autem per Cochleam,
per viam invisibilem & tortuo-
sam, secretis præficarum an-
fractibus, & tortuosis suborna-
tionibus ascendere conantur;
multi per hanc Cochleam pe-
dibus & manibus, cochlearum
more, plurimis repunt annis,
& antequam ad culmen perve-
niant, turpiter decidunt, & re-
jiciuntur, alij sublimitatem de-
sideratæ dignitatis, & supercili-
um montis, vel pinnaculû tem-
pli attingunt quidem, sed cum
summo & suo, & aliorum sibi
subditorum periculo.

Pere-

IX. Peracto quadraginta dierum
 jejunio tentatum frustra Sal-
 vatore nostro de lapidibus
 in panem convertendis, *assum-*
psit diabolus in sanctam Civitatem, &
stavit eum super pinnaculum templi,
 tentans illi persuadere, ut se
 præcipitaret. Sed à Christo e-
 lusa etiam hac tentatione, iterum
assumpsit eum Diabolus in montem
excelsum valde, &c. Sicut enim
 Christus infirmitates nostras
 portavit in corpore, ita & in si-
 militudinem carnis peccati ve-
 stitus, à maligno hoste tentari
 non erubuit, ut illius dolosas
 tentationes vincendo detege-
 ret, quibus etiam tentator nos
 hodieque aggreditur. Et qui-
 dem (teste Hugone) *Diabolus*
fert Iesum super pinnaculum templi,
(ubi erat cathedra scribarum, & il-
lorum, qui docebant populum) quan-
do aliquis sublimatur in Magistrum,
ut vocetur ab hominibus Rabbi, ut ha-
beat primos recubitus in cæna, & sa-
lutationes in foro. De talibus dictum
est: Tulerunt Dominum meum, &
nescio ubi posuerunt eum. Item dia-
bolus fert super montem excelsum,
Mons excelsus, Episcopatus, & alia
magna dignitas, ubi diabolus defert
Iesum, cum ambitio honoris, vel do-
minandi, & gloriandi, fert homi-
nem, vel spiritum hominis in specu-
lam dignitatis.

O quam timeo, ne multi ad
 hunc montem dignitatum &
 officiorum, tam sæcularium,

quàm Ecclesiasticorum, & super
 pinnaculum templi, non à Spiri-
 tu sancto, sed Spiritu maligno,
 & à Spiritu ambitionis fe-
 rantur, quod non meis, sed hi-
 sce melliflui Doctoris verbis
 prolatum volo; Annon limina A-
 postolorum plus ambitio, quàm devo-
 tio terit? Et quid isti supra pin-
 naculum, & montem excelsum,
 nisi præcipitiū expectare pos-
 sunt? Et tamen hoc non atten-
 to periculo *Curritur passim ab om-*
ni ætate, & ordine ad curas, tan-
quam sine curis jam victurus sit, cum
ad curas pervenerit, ait idem mel-
listuus, & delectantur, si in pe-
tris, & præcipitiis currere pos-
sint, licet vertigine non parum
laborantes. Sed nunquid currere
queunt in petris equi? Ut nullum
casus habeant periculum? mul-
torum planè ruinam deplorat
Ecclesia, quod hæc præcipitia
multos abstulerint magnificos.
 Abstulit magnificos meos.
 Quare ille, qui sponte animam
 suam, ascendendo, in pericu-
 lum dedit, ascensus sui temeri-
 tatem agnoscens deploret, &
 simul cum iis, qui ad pinnacu-
 lum templi, & montem excel-
 sum dignitatum, tam sæculari-
 um, quàm Ecclesiasticarum vel
 inviti à Deo elevati sunt, divi-
 num implorent auxilium, &
 etiam subditorum suffragia im-
 plorent, ut divinâ opitulante
 gratiâ, à ruina præservari, &
 dig-

Matth.
 4. v. 5.
 Christus
 à diabolo
 super pin-
 naculum
 templi
 fertur.
 Item in
 montem
 excelsum
 Hugo hic.
 Sic ambi-
 tiosi ad
 dignita-
 tes.
 Præcipi-
 tandi.

Curritur
ad curas
sine cura.
 s. Fern. 12
 de con-
 fid. ante
 medium.
 Item Epist
 ad Herm.
 seno.
 Epist.
 Amos 6,
 v. 13.
 Ambitiosi
 in petris,
 & præci-
 pitis cur-
 runt.

dignitatis suæ celsitudine, non terreni culmen imperij, caelestis regni solum consequendam, & conturbandam, sed pacandam Rempubli- cam Christianam uti, & post qui valeant, Amen.

DISCURSVS XXX.

Samech.

Torcular calcavit Dominus, Virgini Filie Sion. Thren. I. v. 15.

DE ANIMA.

Peccata etiam levia graviter punit in hoc mundo Deus, ut gravia gravissimè puniendâ, & fugiendâ discamus.

Cum torcularibus recentes & maturæ imponuntur uvæ, facile inde copiosum exprimitur mustum, nec magnâ opusest pressurâ, & violentiâ. Sed cum exsiccata jam, aut expressæ satis, & compressæ torculari injiciuntur uvæ, violentiâ indiget pressurâ, & licet nullus inesse succus credatur, tamen magna torcularis mole depressa majorem pro expectatione succum fundunt.

Torcular calcavit Dominus Virgini Filie Sion. Torcular ultionem significat, & peccatorum supplicia, ut glossa advertit, ex Paschasio. Quando ergo copiosa, & pinguis torculari immittitur peccatorum, & vitiorum abundantia (sicuti apud populum Hebraum contigit), mirum non est, copiosissimum exprimi panarum mustum, quia sicut in torculari de uvâ exprimitur vinum, sic in destructione Jerusalem fuit effusus sanguis Iudeorum; notat in hunc locum Lyranus, sed plus suamet copiosæ malitiæ, quàm divi-

Glossa. ordo.

Lyranus hic.

vinæ.

Torcularia, p. na peccato. vna.